

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 16 października 2020 r.

Pozycja 306

POSTANOWIENIE

z dnia 2 czerwca 2020 r.

Sygn. akt Ts 143/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Bartłomiej Sochański,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej L.K. w sprawie zgodności:

art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851, ze zm.) w zakresie, w jakim uzależnia prawo do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko od progu dochodowego, z art. 2 i 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 22 września 2018 r. (data nadania) L.K. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego:

Decyzją z 31 sierpnia 2016 r. (DRA [...]) Prezydent Miasta K. (dalej: organ pierwszej instancji) odmówił – na podstawie art. 4, 5, 8, 10 oraz art. 18 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. poz. 195) – przyznania skarżącemu świadczenia wychowawczego za okres 2016/2017 wnioskowanego na córkę Z.K. Organ ustalił, że córka skarżącego jest pierwszym dzieckiem w rodzinie, a dochód rodziny w przeliczeniu na osobę przekracza kwotę 800 zł. W konsekwencji stwierdził, że skarżący nie spełnia warunków do przyznania mu wnioskowanego świadczenia.

Decyzją z 24 października 2016 r. (SKO [...]) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w K. (dalej: SKO), po rozpatrzeniu odwołania skarżącego, utrzymało w mocy decyzję organu pierwszej instancji.

Wyrokiem z 28 czerwca 2017 r. (sygn. akt [...]) Wojewódzki Sąd Administracyjny w G. oddalił skargę skarżącego na decyzję SKO.

Wyrokiem z 24 maja 2018 r. (sygn. akt [...]) Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną skarżącego od powyższego orzeczenia.

2. Kwestionowany przepis – zdaniem skarżącego – uniemożliwia osobom posiadającym jedno dziecko uzyskanie świadczenia z uwagi na ustanowienie progu dochodowego, przez co w sposób nieproporcjonalny narusza zasadę sprawiedliwości społecznej oraz zasadę równości wobec prawa. Przepis ten przyznaje świadczenie części obywateli, odwołując się do biologicznych kryteriów selekcji.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Jak stanowi art. 79 ust. 1 Konstytucji, skargę konstytucyjną może wnieść „każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone”. Oznacza to, że warunkiem dopuszczalności skargi nie jest każde naruszenie Konstytucji, lecz tylko takie, które dotyczy wyrażonych w niej norm regulujących wolności lub prawa człowieka i obywatela. Zgodnie z art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK), występujący ze skargą zobowiązany jest do wskazania, która jego konstytucyjna wolność lub które konstytucyjne prawo o charakterze podmiotowym i w jaki sposób zostały naruszone.

2. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego w przypadku analizowanej skargi powyższe wymogi nie zostały przez skarżącego spełnione ze względu na nieprawidłowe określenie przez niego podstawy skargi, tj. przepisów Konstytucji, które uczynił wzorcami kontroli kwestionowanego przepisu.

Wskazany w skardze art. 2 Konstytucji nie jest samoistnym źródłem praw podmiotowych jednostki, a przez to nie może być samodzielną podstawą kontroli w sprawach skargowych. W wydanym w pełnym składzie postanowieniu TK z 23 stycznia 2002 r. (sygn. Ts 105/00, OTK ZU nr 1/B/2002, poz. 60) Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że zasady wynikające z art. 2 Konstytucji są adresowane przede wszystkim do ustawodawcy i wyznaczają sposób, w jaki powinny być normowane poszczególne dziedziny życia publicznego. Odwołanie się do tych zasad może mieć znaczenie tylko wtedy, gdy skarżący wskaże równocześnie wolność lub prawo podmiotowe, które mają swoje źródło w postanowieniach Konstytucji, a które doznały uszczerbku na skutek naruszenia powyższych zasad (zob. także postanowienia TK z: 19 grudnia 2001 r., sygn. SK 8/01, OTK ZU nr 8/2001, poz. 272 oraz 26 czerwca 2002 r., sygn. SK 1/02, OTK ZU nr 4/A/2002, poz. 53).

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, również samodzielnie ujęta zasada równości wobec prawa statutowana w art. 32 ust. 1 Konstytucji nie jest dopuszczalnym wzorcem kontroli w postępowaniu inicjowanym skargą konstytucyjną (zob. np. postanowienie pełnego składu z 24 października 2001 r., sygn. SK 10/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 225). Odwołanie się do tej zasady – jako podstawy skargi konstytucyjnej – jest możliwe dopiero wówczas, gdy skarżący doprecyzuje, w zakresie jakiego konkretnego prawa podmiotowego – znajdującego umocowanie w przepisach ustawy zasadniczej – doszło do niedozwolonego jej ograniczenia (postanowienie TK z 11 stycznia 2017 r., sygn. Ts 228/16, OTK ZU B/2017, poz. 35). W przypadku analizowanej skargi tego warunku nie spełniono.

Mając na uwadze powyższe, Trybunał stwierdza, że skarżący nie wskazał, które konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, a w konsekwencji nie określił również sposobu ich naruszenia.

Analizowana skarga nie spełnia zatem podstawowego wymogu wynikającego z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK, co – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK – uzasadnia odmowę nadania jej dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak na wstępie.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.